

Om meridiankonvergens och missvisning vid beräkning av kompasskurs

Vid noggrann orientering med hjälp av en kompass behöver du korrigera kartans riktning för både meridiankonvergens och kompassens missvisning. Riktningen i kartan relaterar till "kartnorr", medan kompassen pekar mot magnetiskt norr.

Meridiankonvergens är skillnaden mellan geografiskt norr och "kartnorr".

Kompassens missvisning, eller magnetisk deklination, är skillnaden mellan geografiskt norr och magnetiskt norr. Den beror på att de geografiska och magnetiska nordpolerna inte sammanfaller.

[SGU har information om missvisning på sin webbplats \(nytt fönster\).](#)

Omvandling mellan riktning i kartan och kompassmätt riktning

Omvandling mellan riktning i kartan och kompassmätt riktning görs med följande formel:

$$r = k + m - c$$

där

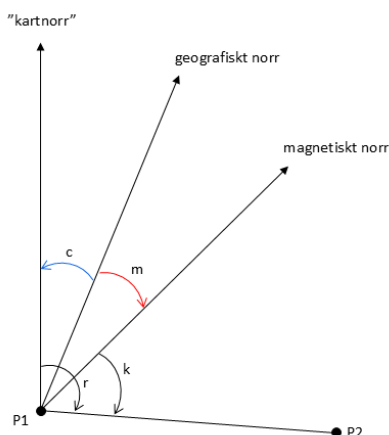
r = kompassmätt riktning

k = riktning i kartan

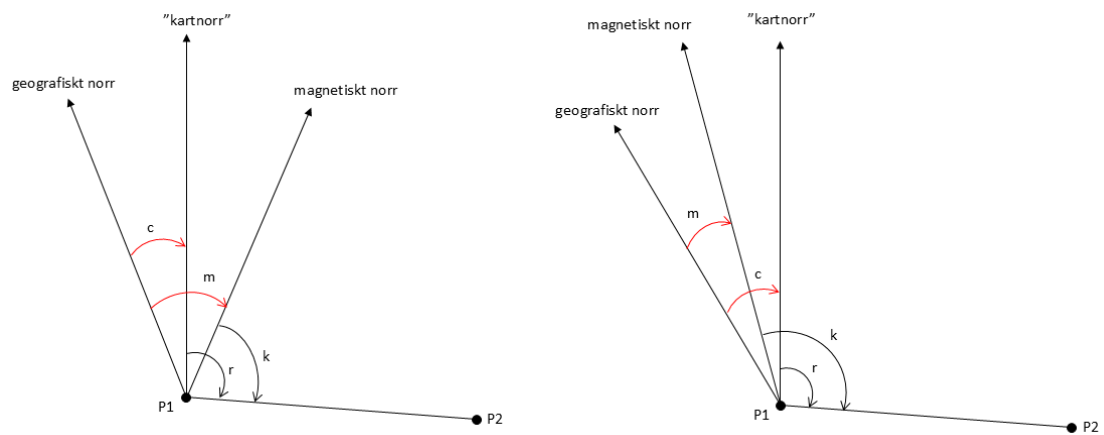
m = missvisning; skillnad mellan geografiskt och magnetiskt norr

c = meridiankonvergens; skillnad mellan geografiskt norr och "kartnorr"

Både missvisning och meridiankonvergens utgår från geografiskt norr och har positiv omloppsriktning medsols.

Figur 1: Figuren illustrerar situationen för en punkt P1 som ligger väster om medelmeridianen. Här har c ett negativt värde.

Figur 2: Figuren illustrerar två situationer för punkten $P1$ som ligger öster om medelmeridianen. Här är c positiv. Till vänster visas ett fall där meridiankonvergensen är mindre än missvisningen. Till höger visas fallet där meridiankonvergensen är större än missvisningen.